

Transcript de Schrijfopdracht: Babeth Fonchie Fotchind

Voice-over: *Dit is een podcast van Wintertuin.*

Selm: Het is eigenlijk een soort showcase, vanavond. En we pakken gelijk door, hè. Want we gaan nu live een podcast opnemen, dus iedereen moet echt heel stil zijn als het even kan. Het heet: de Schrijfopdracht. Dennis Gaens die interviewt in de podcast de Schrijfopdracht-schrijvers over hun praktijk, over wat schrijven is en in het bijzonder eigenlijk over de belangrijkste lessen die zij geleerd hebben over het schrijven. Tegenover Dennis zit Babeth Fonchie Fotchind en zij is naast dichter ook meester in rechten. Het is grappig, ik richt me nu dan tot jou zo, ik zal jou vertellen wie jij bent...

Babeth: (lacht)

Selm: Het is een hele boterham, hè, dus als je het niet erg vindt...

Babeth: Ik weet vandaag niet wie ik ben, dus vertel me vooral wie ik ben.

Selm: Ah, nou dat komt dan mooi uit. Dan zeg ik dus dichter en meester in de rechten. Nou, je bundel kwam onlangs uit...

Babeth: Oh echt?

Selm: ... en die heet *Plooi*...

Babeth: Oké, oh. Mooie titel. (lacht)

Selm: Ja. Uitgeverij De Geus.

Babeth: Ja, ja, ja. (lacht)

Selm: En die is echt heel goed ontvangen, die is heel goed ontvangen. En dan Dennis Gaens; weet jij nog wie je bent?

Dennis: Ja, ik ben wel benieuwd wie jij denkt dat ik ben.

Babeth: (lacht)

Selm: Nou, dan gaan we Dennis... Dennis Gaens is schrijver, podcastmaker en geluidsontwerper. Momenteel werk je aan...

Dennis: Waar werk ik momenteel aan?

Selm: Aan het script voor een nieuwe fictieserie.

Dennis: Oh ja. (lacht)

Selm: Voilà. Graag wil ik jullie aandacht-

Dennis: Dit was ik oprecht vergeten, dus dankjewel.

Selm: Ik geef nu heel graag het woord aan Babeth en aan Dennis.

Babeth: Dankjewel.

[applaus]

Dennis: We beginnen dus eigenlijk met een tune, dat gaan we ook gewoon doen. En in tegenstelling tot wat Selm Merel zei, mogen jullie dan straks heel hard klappen enzo als ik de aankondiging af heb, want dat is natuurlijk het leuke van een live podcast, toch, dat je hoort dat er mensen bij zijn. Komt-ie.

[tune zet in]

Dennis: Dit is de Schrijfopdracht, live van Nieuwe Types. Een podcast waarin ik praat met schrijvers over de belangrijkste lessen die ze hebben geleerd over het schrijverschap. Met in deze aflevering: Babeth Fonchie Fotchind.

[luid applaus]

Dennis: Ja. Welkom.

Babeth: Dankjewel, dankjewel.

Dennis: Selm Merel zei het net al: deze bundel is dit jaar verschenen en heel goed ontvangen. Toch? Tenminste...

Babeth: Ja, ja, ja. Ik... het duurt bij mij altijd een tijdje voor ik durf te erkennen dat dingen goed zijn (lacht) dat ik dingen goed heb gedaan. Maar ik denk dat ik na de derde goede recensie wel mag zeggen dat-ie goed is ontvangen.

Dennis: Ja. En in de wandelgangen vertelde je goed nieuws: dat hij het zo goed doet dat, iets wat voor een dichtbundel niet zo vaak voorkomt, dat er een tweede druk van komt!

Babeth: Ja!

Dennis: Daar mag ook voor geklapt worden.

[applaus]

Dennis: Je hebt waarschijnlijk al heel veel over deze bundel gepraat, dus we gaan in de Schrijfopdracht ook iets terug, cliché als het is maar, naar het begin. Waar begon het schrijven voor jou?

Babeth: Van *Plooi* of het schrijven in algemene—

Dennis: Het schrijven in het algemeen.

Babeth: Ehm... In Limburg. Daar ben ik opgegroeid, dat is de bron van veel goede dingen (lacht). Ja, en ik denk in mijn dagboek— nee, was het mijn dagboek? Ik denk mijn dagboek of dus zeg maar zo'n notitieblok van honderd pagina's. En ik hou heel erg van spelletjes spelen in mijn hoofd, als ik me verveel of goed in slaap probeer te komen, en dan wil ik mezelf een beetje uitdagen. En dat notitieblok had honderd pagina's en ik dacht: ik wil honderd gedichten schrijven! Dus ben ik gaan schrijven. Het zijn er volgens mij 99 geworden, uiteindelijk, want één pagina ben ik—

Dennis: Waarom?

Babeth: Ja, één pagina ben ik kwijtgeraakt ofzo, of heb ik gebruikt voor iets anders, of... Of het was onvolledig het blok, ik weet het niet. Ja. Dus ik denk daarom ook aan mijn dagboek. Nou ja, en het blijven schrijven is denk ik wel gekomen door de Kunstbende.

Dennis: Ja. Want er moet dan een moment zijn waarop je denkt, zeg maar... of niet? Van dat je leert dat het ook iets wat je kunt doen. Was dat dan de Kunstbende, of was dat daarvoor? Dat je dacht: oh, blijkbaar doen mensen dit voor hun werk? Of nou ja, 'werk'.

Babeth: Ehm... Nou, ik denk daarvoor wel, want ik denk dat... soms vraag ik me af of ik iets anders had kunnen hebben, weet je wel. Ik gun iedereen dat ze iets hebben, of ik denk ook dat iedereen wel iets heeft, of misschien nog niet weet ofzo, en dan bedoel ik iets creatiefs. Maar dat het ook wel is omdat heel veel, nouja, volwassen mensen in mijn leven me ook wel heel erg motiveerden enzo en zeiden van: oh, wat goed dat je schrijft en wat goed dat hier staat 'bloem' en dat rijmt op, weet ik veel, wat rijmt erop... ja, weet ik niet eens nu. Waarop, op 'zoem' ofzo? (lacht) Ja, dus, en ik weet niet, dat motiveerde me gewoon heel erg om dus verder te gaan. De Kunstbende winnen, toen in Limburg – het eerste jaar heb ik het niet gewonnen, dus was ook echt een heel slecht gedicht – nee, lag aan de jury. Nee, maar... (lacht)

Dennis: Kunnen we ze nog benoemen, die jury destijds?

Babeth: Ehm... Nou, ik weet dat Daan Doesborgh zeg maar in de jury zat toen ik won, en dat Daan Doesborgh in Limburg wel heel veel dingen deed met poëzie, dus misschien zat hij ook in de eerste keer, dat-ie de eerste keer bij mij zat, dus dat weet ik niet. (lacht)

Dennis: Die jongen leert ook bij.

Babeth: Ja, precies dat is. Dat is het. Sorry, Daan. (lacht) Ja. Ja, dus ik denk dat de Kunstbende wel het een en ander bevestigd heeft en toen ging ik ook meer optreden. En toen heeft een kennis van mijn ouders ook een bundeltje uitgegeven, *Teigerhuid* heet dat bundeltje, met korte ei, dat vond ik leuk, en daar stonden tien gedichten in. En ook dat was weer een soort van, ja, bevestiging.

Dennis: Ja. Las je veel in die tijd al?

Babeth: Ja, ik las echt heel veel. Ja. In elke stad waar we woonden, nou ja, was een van de dingen eerste dingen die ik deed een bibliotheekpas nemen. Dus ik vond lezen echt heel erg leuk, ja. Ja.

Dennis: En wie las je dan?

Babeth: Oeh, nou een boek dat ik heel bijzonder vond was een boek over de Amish-mensen in Amerika. En dat ging volgens mij over een meisje dat Amish is en een jongen, nou ja, die dat niet is. En hoe ze dan probeerden bij elkaar te komen enzo. Dus dat was een boek dat ik interessant vond toen. Poeh, Paul van Loon heb ik ook gelezen, ja, al die bekende jeugdschrijvers zeg maar, ja.

Dennis: Ja. Maar je had dus eigenlijk wel een ondersteunende omgeving. Dat helpt denk ik?

Babeth: Ja, zeker.

Dennis: Ik ken heel veel makers uit Limburg – eigenlijk alle makers, behalve Merlijn Huntjens, die hier later nog optreedt – die weggaan uit (lachend) uit die provincie die door Joep Dohmen wordt beschreven als ‘een benauwde vissenkomp’. Ik heb zelf ook die ervaring gehad, van het idee dat er niet echt de ruimte was, maar was het dan je directe omgeving, of hoe... je bent er ook uiteindelijk wel weggegaan.

Babeth: Was het- hoe bedoel je, het was mijn directe omgeving? Die me ondersteunde? Of die zo iets had van, die maakten dat ik weg wilde gaan uit Limburg?

Dennis: Nou ja, laten we allebei de vragen proberen in volgorde.

Babeth: Ja. Nou ja, door mijn omgeving ben ik sowieso weggegaan uit Limburg, want we zijn op een gegeven moment naar Brabant verhuisd... (lacht)

Dennis: (lacht)

Babeth: Mijn omgeving a.k.a mijn ouders. Maar goed: Brabant, Limburg, ik denk dat het voor heel veel mensen een beetje hetzelfde is. Hoe ik zeg maar een beetje uit dat onderste deel van Nederland ben gekomen... ja, ik ben gaan studeren in Utrecht. Maar misschien idealiseer ik Limburg dan een beetje hoor, maar ik heb het daar gewoon heel erg fijn gehad. Maar als je me nu vraagt of ik daar weer zou willen wonen, ook al zijn daar de huizenprijzen – tenminste, de huizenprijzen zijn ook nog stom daar, maar de huizen zijn relatief groter dan in Amsterdam, waar ik nu woon. Ja, nee, dan zou ik niet daar weer gaan wonen, zeg maar. Ja, maar ik vond het prima. Ik ben daar heel erg fijn opgegroeid en ook literair heb ik daar volgens mij ook best wel veel kansen gehad, enzo. Veel opgetreden, en ja. Ja.

Dennis: Is misschien ook wel een generatieverschil.

Babeth: Ja, wellicht, wellicht, ja. Want waar kom jij in Limburg vandaan?

Dennis: Susteren.

Babeth: Oh ja, bij Echt in de buurt. Oh, mag ik dat niet–

Dennis: Ja, ja als je uit Susteren komt, zeg je het natuurlijk andersom, maar dat...

Babeth: Oké. Ik dacht ik ga even connecten, hier als Limburgers, maar dat ging dus effe niet goed. Oké, check. (lacht)

Dennis: (lachend) Waar kom jij vandaan dan?

Babeth: Ja, Geleen.

Dennis: Oh, ja. Wij zeggen eerder dat we bij Sittard horen, dus dat ligt dan tussen ons in meteen.

Babeth: Ah, dat is het.

Dennis: In onze geschiedenis.

Babeth: In onze geschiedenis.

Dennis: Ja. En heeft het je schrijven veranderd om dan... toen je ging studeren? Dat is natuurlijk vaak een stap dat je hobby's achter je laat, of dat je dingen serieus gaat nemen, of dat, ja, het kan allebei die kanten op. Ging je door met schrijven toen je ging studeren?

Babeth: Nou, ik heb rechten gestudeerd in Utrecht en we moesten heel veel lezen. En, nou ja, ik kwam daarnaast gewoon niet meer aan leuk lezen toe, en al zeker schrijven deed ik ook minder. Ja, in de zomer deed ik dan wel weer heel veel schrijven. Ik heb in die tijd wel een podium opgezet voor woordkunstenaars, voor dichters en spoken word-artiesten en rappers. Maar zelf deed ik niet zo heel veel meer met het schrijven. Ja, en dat was op zich toen ook wel oké. Dat heb ik na het studeren weer opgepakt.

Dennis: Ja, en hoe ging dat dan?

Babeth: Het oppakken daarna?

Dennis: Ja. Hoe kwam het?

Babeth: Ehm... hoe kwam het? Ik denk ook omdat ik... nou, ik heb altijd heel graag een bundel uit willen brengen. Toen ik op een gegeven moment mijn masters had afgerond en mijn traineeship had afgerond, dat ook gekoppeld was aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap waar ik werk, dacht ik van: oké, ik heb... nou ja, ik heb mijn taak volbracht, zeg maar, als oudste dochter (lacht) van ouders die uit Kameroen komen en ikzelf die ook uit Kameroen kom. En wat ik van huis uit altijd heel erg heb meegekregen is dat stabiliteit heel belangrijk is, dus wat je ook doet, zorg dat je stabiliteit hebt in de vorm van een vaste baan, een koophuis, weet ik veel, laat ik nog eens vier kinderen hebben... Nou goed, allemaal idee, idee, ideeën. Doe geneeskunde. Maar goed ik heb rechten gedaan, en dat kon nog net. Ja en toen had ik dus, toen had ik zeg maar al die boxes gecheckt en toen

dacht ik: oké, ja, schrijven weet je wel, dat wil ik ook nog. En toen heb ik me aangemeld voor heel veel, nou ja, talentdingen enzo, van deBuren en Vers van het Mes. Ja, daar kwam ik binnen en toen is dat gewoon weer gaan rollen, ja. Ja, dus ik, ja... ik denk misschien een vleugje universum, vleugje geluk, vleugje houden van motivatiebrieven schrijven ofzo? Dus ja, ja.

Dennis: Ik denk dat dat natuurlijk dan de vraag is die veel jonge schrijvers hebben, van gaat het rollen? Hoe doe je dat? Maar vooral: hoe ziet dat er uit van het gaat weer rollen naar je hebt een bundel die in de winkels ligt en waar een tweede druk van uitkomt?

Babeth: Ja. Ehm... Nu achteraf kan ik wel zeggen ook wel hard werken, en als ik dat hard werken een soort van moeten ontleden, hoe ziet dat er dan uit... Ik denk dat het er voor iedereen ook wel anders uitziet hoor, maar wat ik toen zeg maar heel erg heb gemerkt – en dat is een beetje suf, hè, want als je het hebt over een bundel als eindproduct nemen van het schrijven, of een boek. Wat ik een beetje in die tijd merkte is van: volgens mij vinden uitgeverijen het heel belangrijk dat je talent hebt, maargoed (lacht) volgens mij is het soms ook gewoon heel fijn zeg maar als je een bepaalde zichtbaarheid hebt, of et cetera. Dus in literaire tijdschriften hebben gepubliceerd. Er zijn een paar van die soort van ongeschreven regels volgens mij. Maar goed, toen dacht ik zo van: oké, is dat iets wat ik zelf ook wil zeg maar? Ik ben best wel open als ik me op mijn gemak voel bij mensen, maar het is niet per se dat ik heel open wil zijn op social media en ik... ik vond het wel heel leuk om gewoon met mensen toch wel te connecten op een manier die heel oprecht voelt voor mij, ofzo. Dus ik denk dat ik mijn Instagram meer zo ben gaan inzetten, wel dus op een natuurlijke manier. En die literaire tijdschriften, me daar ook wel voor aanmelden, Hard//hoofd toen. Dat is echt wel een hele goede om dan mee te beginnen. En wat ik toen ook heel prettig vond bij Hard//hoofd is dat zij, dat ze ook mijn werk redigeerden, en dat was eigenlijk de eerste keer dat mijn werk geredigeerd werd. Dus dat was ook weer een soort nieuwe dimensie in mijn schrijven, ja. Maar ik kan me ook voorstellen– ik bedoel, volgens mij zitten er ook heel veel mensen hier in de zaal die aan een schrijfopleiding hebben gezeten, dus dat het ook wel weer een heel andere invalshoek is. Ja, daarvan weet ik niet hoe dat dan gaat, ofzo, weet je, dat is... ja.

Dennis: Ja. Want hoe heb je het geleerd, denk je dan? Als je dat... je bent een autodidact, dus, in de poëzie.

Babeth: Die eerste keer dat mijn werk geredigeerd werd was dus zeg maar door Hard//hoofd en dat was volgens mij begin 2020.

Dennis: Dat is zo kort, echt.

Babeth: Ja. Ja, dat was volgens mij in coronatijd, want toen zat ik nog met mijn ex-vriendin, dus ik weet nog waar ik zat... (lacht) Maar dat was, ja dat was begin 2020. En met *Plooi* begon ik te schrijven toen in 2021, begin 2021. En, dus het zat niet soort van standaard in mij dat mijn werk geredigeerd zou worden, dat er zoiets is als meerdere versies ofzo, weet je. Want natuurlijk, ik herschrijf zelf wel, maar meer van: oké, je kunt nog zoveel dieper, ofzo, of zoveel meer schaven. Dat ik op een gegeven moment, toen had ik allemaal gedichten geschreven, maar wat er gebeurde zeg maar... ten eerste, toen ik mijn contract tekende, dacht ik: volgens mij hebben ze echt de verkeerde, want ik kan niet meer schrijven. En toen

ben ik beginnen te schrijven en toen dacht ik eigenlijk– ben ik allemaal gedichten gaan opschrijven waarvan ik dacht dat mensen die, dat mensen wilden dat ik die zou schrijven. Nou goed, allemaal identiteitsdingen, maar dan ook nog eens op een heel oppervlakkige *in your face* manier waar ik mezelf niet eens zo heel comfortabel bij voelde. Want in *Plooi* gaat het dan wel alsnog over al die identiteitsdingen, maar dan wel op een manier die veel meer eigen is eigenlijk. Die veel meer lijkt op hoe ik ben als persoon: grappig, speels, lief, enzo (lacht). Ja, self love, self love. Nou ja, dat. Toen moest ik effe een soort horen van de eerste meezeer toen van: oké, mooi weet je wel, maar het kan nog wel effe dieper. En ook mijn redacteur zei van: zie dit gewoon als de eerste versie. En toen dacht ik van: wat? (lachend) Eerste versie? Hallo, schrijf je een bundel dan niet in twee maanden tijd ofzo? Maar, ja, dus ik heb... en toen heb ik ook Stefanie Liebreks erbij genomen, die ik echt een soort van eeuwig dankbaar ben, want zonder haar geen *Plooi*.

Dennis: Je hebt zelf een redacteur erbij gevraagd, of...?

Babeth: Ja, want ik deed dat Slow Writing Lab en dan krijg je een budget en dan... nou goed, toen kon ik Stefanie ook betalen, wat echt heel fijn is. En daar heb ik gewoon zoveel aan gehad. En ik denk... ja. Ja, ik bedoel, ik kan nog veel meer zeggen, maar dat... ja. Dus zo eigenlijk, ja.

Dennis: Ja. We hebben het er nu natuurlijk al een tijdje over... misschien moeten we even gaan luisteren naar *Plooi*, toch?

Babeth: Ja, dat is goed! (lacht) Ehm, nou ik heb twee gedichten uitgekozen, maar als jij een suggestie hebt mag dat ook.

Dennis: Je bent al aan het bladeren, zal ik voor het tweede gedicht gaan zoeken?

Babeth: Ja, dat is goed, dan mag jij de tweede doen. Het gedicht dat ik ga voordragen is *deze captcha code is niet ontworpen om te kraken*. Ehm, ja. Mensen gaan altijd best wel goed op dit gedicht, dus ik dacht, ik gun jullie ook dat jullie goed kunnen gaan op een gedicht (lacht). Dus dit gedicht, sommigen kennen hem al.

deze captcha-code is niet ontworpen om te kraken

je komt uit de kast, een virtuele doorzichtige opslagruimte
die enkel in het hoofd van verouderde computerprogramma's
bestaat. in de chatkamer sturen jij en je moeder
elkaar emoji met watervallen over wangen
rode gezichten en stofwolken die uit neuzen
en oren komen. de voicemail
over waarom geaardheid geen keuze is
komt niet binnen op haar frequentie, jullie raken
de verbinding kwijt. zij is niet geprogrammeerd om zonder voorwaarden
te houden van de mens achter het scherm, terwijl zij
zowel jouw genen als de pixels zelf bedacht. laat dit
veld leeg om te bewijzen dat u geen homohacker bent klik op

alle plaatjes met een gezin zodat u weet wat u kwijtraakt bij het verkeerd beantwoorden van de controlevraag voor digitale afwijzing bestaat geen filter om het kleurenschema van verdriet en woede lichter te maken, de gebeurtenissen die dit patroon tot stand brachten blijven behouden in cachebestanden geaccepteerde cookies analyseren gevoelens, zeker wanneer jij daar niet op zit te wachten. dan had je de voorwaarden maar moeten lezen. google onthoudt de leegte, dat je telkens zocht naar waar je moeders kon kopen in onvergankelijke vorm. het algoritme kruipt via je tikkende vingers verlangens binnen, in advertenties en dromen verschijnt de moeder die je nooit hebt gehad. op vrijdag wordt ze bezorgd zorg dat je thuis bent.

[applaus]

Dennis: In een kort interview met de Vogue, waarvan toch niet veel dichters kunnen zeggen dat ze daarin staan, zei je: 'De drang om iets te schrijven ontstaat in het lichaam.' Kun je dit toelichten?

Babeth: Nou ja, ik kan het toelichten. Een negatieve ponering wel. Ik voel, ik heb zeg maar als ik me heel rustig voel...nou goed, dat kan heel veel redenen hebben, maar vaak is het eigenlijk gewoon omdat ik een tijdje niet heb geschreven. En wat daar dan denk ik onder zit is dat ik dan zoveel heb— ik ben heel gevoelig, en dat ik zo... nou ja, ik heb gewoon veel tijd nodig om dingen soort van een plekje te geven. Leuke en minder leuke dingen. En dat lukt me gewoon heel goed door te schrijven. En als ik dan een tijdje niet heb geschreven, word ik een beetje onrustig. Ja. Ja, dus ik denk dat ik— en dat voel ik dan in mijn lijf, dus daar komt het dan vandaan. En ik zeg dan wel dat het een negatieve ponering is, tegelijkertijd is het misschien ook wel heel positief, omdat het dus een soort van laat zien dat het gewoon mijn ding is, dat schrijven.

Dennis: Ja. Is dat schrijven zelf ook lijfelijk? Of is dat heel...

Babeth: Ehm... nou, ik wil tegenwoordig wel dat het lijfelijk is. Als het dat niet is dan is het ook niet een tekst waarvan ik denk: die wil ik met de wereld delen. Dus ja, ik denk de teksten die ik goed genoeg vind, die zijn wel lijfelijk, die komen dan een beetje vanuit hier ofzo, ja. Ja, en hier, ik wijs dan dus naar mijn buik en naar mijn middenrif (lacht) voor de mensen die dit horen...

Dennis: Die dit terugluisteren.

Babeth: Ja, precies.

Dennis: Ja. Dit is eigenlijk al heel fijn, dus je hebt gewoon een soort... een van de moeilijkste dingen is altijd wanneer is een gedicht af, of wanneer is het goed. Daar heb jij gewoon een ingebouwd systeem voor.

Babeth: Ja. Ja, ik denk het wel. Ja. Ja, een goede eerste versie, in ieder geval... nee, nee, nee, het is dan gewoon wel goed, in ieder geval goed genoeg dat ik dan denk van: oké, ik kan het nu ofwel doorsturen naar een redacteur ofwel naar de opdrachtgever of... ja. Ja.

Dennis: Ja, mooi. Handig ook.

Babeth: Ja, en ook wel leuk. Want ik heb dus *Plooi* geschreven met heel veel muziek in mijn oren, maar zodra ik dan zeg maar zover was dat ik dacht van ik ga het gedicht nu finaliseren, dan moest ik Frank Ocean opzetten. Ja, om een soort van... die frequentie waarop hij muziek maakt ofzo is heel tof, vind ik. En de grap is, ik bedoel ik kende Frank Ocean wel al van naam en ook wel van een paar liedjes, maar ik had nooit zo aandachtig naar hem geluisterd. Maar het is zelfs nu zo, dat wanneer hij dan zeg maar in mijn afspeellijst oppopt, nu ik dus geen *Plooi* meer aan het schrijven ben, dat ik denk: nee nee nee dat is niet oké, ik moet niet daar naar dat deel van mijn brein als ik aan het werk ben voor het Ministerie, weet je wel. Ik moet nu een soort van, ja, Frank Ocean, nee, go away. Ja, ja, ja. (lacht)

Dennis: (lacht) Ja. Is het... ja, want je werkt als jurist, wat me heel cerebraal lijkt...

Babeth: Ja, ik ben jurist van huis uit en ik werk nu, simpel gezegd, als programmamedewerker. Dus beleidsmedewerker, dan begrijp je het het beste, denk ik.

Dennis: Ja. Is dat schrijven dan ook een tegenwicht tegen dat zo in je hoofd werken?

Babeth: Ehm... Ja, zeker. Want daardoor land ik ook wel wat meer in mijn lijf, ja. Ja,

Dennis: Ja. Want in de bundel— ja, we hadden het erover, het is natuurlijk niet altijd autobiografisch, maar een soort terugkerend thema... in een aantal gedichten is wel een moeizame relatie met andere methoden om in je lijf te komen. Zoals yin yoga, krijgt er nogal van langs, en mindfulness. Is schrijven daar ook een — niet een vervanging, maar is het een beter alternatief, misschien?

Babeth: Ehm... Nou ja, voor mij wel, ja. Voor mij wel. Ja. Maar ik doe nu pilates, gek genoeg, dus (lacht) ja, ik dacht zo van: ja, goed, dit mag je er misschien uit— nee, dat moet je niet (lacht)...

Dennis: Het is wel de andere kant op van yin yoga, toch?

Babeth: Ja, dat dan wel weer, ja. Nee, maar ik doe dus nu pilates en ik heb sinds een paar jaar, voel ik ook wel dat ik een lijf heb, dus ja. Dat is heel fijn. Maar schrijven is wel... voor mij was het mij soort van yoga, ofzo, ja.

Dennis: Je zei net al: je luistert veel muziek als je schrijft. Hoe schrijf jij een gedicht?

Babeth: Hoe ik begin of hoe ik...? Hoe ziet dat eruit?

Dennis: Ja, hoe werkt het? Waar begint het? Je hebt een apart e-mailadres geloof ik, omdat je daar je notities naartoe mailt...

Babeth: Ja, klopt. Ik heb inderdaad een apart e-mailadres waar ik allemaal notities naartoe mail. Ik heb nu van de week gekeken, er staan er volgens mij 340 in sinds vier, vijf maanden.

Dennis: Ongelezen, of...?

Babeth: Ja, ongelezen. Ja. En het idee is dan dat wanneer ik dan wat meer ruimte heb zeg maar, dat ik daar dan inspiratie uit kan halen. Ehm... en soms zijn dat lappen tekst, soms niet. Maar hoe ik begin... vaak is het— sowieso in mijn slaapkamer, met de gordijnen dicht. Mijn kat mag dus ook niet binnenkomen en geluiddempende oortjes in. Ja, dan begin ik, ja, poh... met een zin, ofzo? Of ja, het is per gedicht ook weer anders, denk ik. Ik heb een gedicht gehad waarbij ik echt voor dat gedicht... dat gedicht over uitdrijving van homoseksualiteit enzo, toen zat ik in quarantaine en toen ben ik gewoon het internet, nou ja, echt gewoon ingedoken en heb ik allerlei dingen opgezocht over homoseksualiteit in Nederland, in Kameroen, en hoe daarmee wordt omgegaan. Op een gegeven moment stonden er twintig, dertig tabblaadjes open en toen begon ik te schrijven. Ja. Dat land Kameroen is ook heel beeldend, zeg maar, in de taal. Dus het was ook wel makkelijk, zeg maar, om dan vervolgens daar ideeën uit te halen. Dus ja, zo bijvoorbeeld.

Dennis: Ja, en zoek je dan naar zo'n onderwerp?

Babeth: Ja, hierbij wel, want dit gedicht— het was gewoon noodzakelijk dat ik het schreef. Ik zat al heel lang ermee in mijn lijf, en doordat het zeg maar nu, hoe het heet, doordat het nu op papier staat— sinds dat het papier staat, heb ik er ook helemaal niet meer aan hoeven denken, zeg maar, aan deze soort van dagnachtmerrie. Dus ja. Ja, dus daar was ik wel erg mee bezig, met dit thema, dus dat was wel belangrijk.

Dennis: Ja. Het is grappig, want enerzijds als je bundel leest is het dat, dat het poëzie schrijven zelf ook iets uitdrijven is, in een gedicht dat over de dood van de moeder gaat schrijf je: 'ik had dit ook liever niet opgeschreven, maar ik ben hier wel geweest'. Dat het ook bijna getuige wordt.

Babeth: Ja. Ja. Ja, ik voelde me ook wel getuige in deze. Ik denk dat ik hier, wat ik eigenlijk heb proberen te doen in dit gedicht— het is autobiografisch in de zin van dat het gaat over iemand met wie ik hem gedatet, en nouja goed, in mijn optiek is dat iemand die heel lastig bij haar gevoel komt. En ik wilde gewoon heel graag iets vereeuwigen voor haar, en dus mezelf denk ik gewoon als... of nou ja, goed, de ik-persoon in dat gedicht op afstand houden, maar het toch wel een soort van verbinding maakt, ja.

Dennis: Ja. We zitten een beetje aan de tijd... zullen we nog één gedicht doen en dan naar jouw schrijfoopdracht? Want ik zou het zonde vinden als we...

Babeth: Ja, dat is goed. Als jij een gedicht— heb je een gedicht gekozen, of...?

Dennis: Ja, mag ik niet dat gedicht, maar ook een gedicht toch ook aan dat getuigen raakt...

Babeth: Oké...

Dennis: *dit krassen verberg ik niet*, pagina 70.

Babeth: Oké. Pagina 70, ja.

Dennis: Als je dat oké vindt.

Babeth: Ja, dat is goed.

dit krassen verberg ik niet

met een mes op zak keer ik terug
naar het huis van mijn ouders, deze keer
zonder pruik zonder zonnebril deze keer niet
het leven dat van mij had kunnen zijn
aanschouwend vanaf de overkant van de straat

de albums met mijn babyfoto's
liggen in mijn moeders kledingkast
(dat hoorde ik van mijn zusje)

ik kan de vingerafdrukloze laag stof bijna voelen
eronder houdt mijn moeder me stevig vast
- zwart-rood geruit broekpak, zilveren oorclips en
een getoupeerde afro -, een kopie van haar
in dezelfde outfit
en het beeld van hoe ik op driejarige leeftijd
lippenstift op mijn vaders voorhoofd smeer
het bewijs dat hij kan lachen
ligt ook in de kledingkast

we zullen elkaar nooit meer zien, mijn ouders
mij niet meer, ik de foto's niet meer
ik mijn ouders niet meer

mij rest één optie: in de boom waarachter ik me
schuilhield, kras ik al mijn gegeven namen
elke ochtend op weg naar hun werk lopen zij erlangs

Babeth: Dankje.

[applaus]

Babeth: Dankjewel.

Dennis: Ik heb toch nog een vraag, maar we houden het kort. In je bundel verzamel je veel ongevraagde levensadviezen...

Babeth: Ja.

Dennis: ...heb je een goed schrijfadvis?

Babeth: Heb ik een goed schrijfadvis? Oeh, ehm... Ja, denk niet je– durf, eigenlijk. Durf, uitroepeteken, of punt. En, ja dit– wacht, dit schrijfadvis heb ik. Want het is ook voor mezelf: proberen los te laten. Durf gewoon te knoeien.

Dennis: Dat is eigenlijk ook het levensadvies dat terugkeert, toch?

Babeth: Ja, ja. Ja, dat. Durf gewoon te knoeien, te zijn. Ja. Durf, ja, volgens jezelf lelijk werk te maken.

Dennis: Ja. We gaan naar je schrijfoopdracht. Daar heb ik een bumper voor, let op.

[tune zet in]

Dennis: En wat ik even wil zeggen is: het is de allereerste keer volgens mij in de geschiedenis van de Schrijfoopdracht dat iemand ook de opdracht krijgt om jouw opdracht uit te voeren en dat te presenteren op het Wintertuinfestival, dit voorjaar.

Babeth: Tof! Heel cool.

Dennis: Dus we weten nog niet– we zeggen nog niet wie het is. Maar we gaan wel horen wat diegene moet doen: wat moet diegene doen, Babeth?

Babeth: Nou, ik houd van de liefde. En, dus het leek me heel leuk als dus deze schrijver een gedicht of een tekst zou schrijven over een alternatieve ontmoeting tussen die schrijver en diens partner, of ex-partner. Of – je mag kiezen, je mag kiezen – of een alternatieve situatie voor hoe de break-up is gegaan. Ja.

Dennis: En dan vooral durven en loslaten.

Babeth: Ja, precies dat, ja. Succes.

Dennis: Mag ik jou heel erg bedanken voor dit gesprek.

Babeth: Ja, dankjewel.

Dennis: Babeth Fonchie Fotchind!

Babeth: Dankjewel, Dennis, dankjewel. Dankje.

[applaus]

[tune zet in]

Voice-over: *Dit was een podcast van Wintertuin, aangesloten bij De Nieuwe Oost. Volg ons via jouw favoriete podcastapp voor meer podcasts over verhalen, literatuur en schrijven. Tot de volgende keer!*